

Podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej
(w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) –
komponent Wdrażanie LSR)

Wsparcie w ramach tego zakresu skierowane jest do **osób fizycznych zamieszkałych na obszarze objętym LSR (gminy: Stary Sącz, Łącko, Podegrodzie, Rytro, Piwniczna-Zdrój, Krynica-Zdrój, Muszyna)** które nie prowadzą działalności gospodarczej na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców, a chcą taką działalność rozpocząć.

Wnioskodawca w naborze może złożyć **tylko jeden wniosek**.

Poziom oraz forma wsparcia

1. Maksymalny % poziom dofinansowania wynosi do **65% kosztów kwalifikowalnych**, zaplanowanych do poniesienia w ramach operacji.
2. Minimalna kwota pomocy wynosi **nie mniej niż 50 000,00 zł**.
3. **Maksymalna kwota pomocy** wynosi do **150 000,00 zł** (wysokość dla danego zakresu określona została w aktualnej LSR oraz w Regulaminie danego naboru).
4. Suma pomocy dla jednego beneficjenta nie może przekroczyć 500 tys. zł w okresie realizacji PS WPR.
5. Pomoc przyznawana jest w **formie płatności ryczałtowej** na podstawie projektu budżetu zawartego we wniosku o przyznanie pomocy.

Warunki podmiotowe

1. Wnioskodawca jest **osobą fizyczną**.
2. **Miejsce zamieszkania** wnioskodawcy znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR **od co najmniej roku** poprzedzającego złożenie wniosku o przyznanie pomocy.
3. W przypadku gdy wnioskodawcą jest osoba fizyczna pomoc, pomoc przyznawana jest, jeżeli osoba fizyczna w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma **ukończone 18 lat**.
4. Wnioskodawca **w okresie roku** poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy **nie wykonywał i nie wykonuje** działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo Przedsiębiorców.
5. Wnioskodawcy **nie została** dotychczas przyznana pomoc w ramach **PROW 2014-2020** na operacje w ramach poddziałania 6.2 (pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich) lub 6.4 (wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej) lub 4.2 (wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój) lub 19.2 w zakresie podejmowania działalności gospodarczej.
6. Wnioskodawcy **nie została** dotychczas przyznana pomoc w ramach **PS WPR** na operację w zakresie podejmowania i/lub rozwijania pozarolniczej działalności gospodarczej, tworzenia i/lub rozwijania gospodarstw agroturystycznych, tworzenia i/lub rozwijania zagród edukacyjnych, tworzenia i/lub rozwijania gospodarstw opiekuńczych oraz tworzenia i/lub rozwijania krótkich łańcuchów dostaw żywności.

Warunki przedmiotowe

1. Pomoc przyznaje się na operację:
  - a) jeżeli LSR przewiduje udzielenie pomocy w tym zakresie lub na dany szczególny rodzaj operacji,
  - b) która została wybrana do finansowania ze środków danej LSR,
  - c) której realizacja nastąpi **w jednym etapie w terminie maksymalnie do 2 lat** od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz **nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.**
2. O pomoc może ubiegać się wyłącznie podmiot posiadający **numer identyfikacyjny EP** nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy.
3. W przypadku gdy operacja jest inwestycją **trwale związaną z nieruchomością**, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana:
  - a) na obszarze objętym LSR,
  - b) na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada **tytuł prawny** do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania z celem.
4. W przypadku operacji, która obejmuje koszty zakupu i instalacji **odnawialnych źródeł energii**, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.
5. Pomocy **nie przyznaje się** na operacje obejmujące budowę lub modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz operacje dotyczące świadczenia usług rolniczych.
6. Pomoc w zakresie podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej przyznaje się, jeżeli operacja dotyczy działalności **zgodnej z celami LSR**, jest **uzasadniona ekonomicznie**, co potwierdza przedłożony uproszczony biznesplan, który jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji, oraz zawiera co najmniej:
  - a) wskazanie **celu**, w tym zakładanego ilościowego lub wartościowego **poziomu sprzedaży produktów lub usług**,
  - b) planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celu, w tym wskazanie **zakresu rzeczowego i nakładów finansowych**,
  - c) informacje dotyczące **zasobów** posiadanych przez wnioskodawcę niezbędnych ze względu na przedmiot operacji, którą zamierza realizować, w tym opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy oraz **kwalifikacji lub doświadczenia**,
  - d) informacje dotyczące sposobu prowadzenia działalności gospodarczej.
7. W zakresie podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej pomoc przyznaje się, jeżeli operacja zakłada:
  - a) **podjęcie** we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców,
  - b) **zgłoszenie** wnioskodawcy ubiegającego się o przyznanie pomocy **do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego** na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, **jeżeli osoba ta nie jest objęta** tym ubezpieczeniem lub społecznym ubezpieczeniem rolników,
  - c) osiągnięcie co najmniej **30% docelowego** zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego **poziomu sprzedaży** produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy.

Terminy oceny wniosków

1. LGD po zakończeniu procesu oceny wniosków w terminie **60 dni** od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o wsparcie przekazuje wnioskodawcy informację o wyniku oceny, zamieszcza na swojej stronie www listę operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia i listę operacji wybranych oraz przekazuje dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru operacji do Samorządu Województwa (SW).
2. SW rozpatruje wniosek o przyznanie pomocy w terminie określonym w Regulaminie naboru wniosku, **nie dłuższym niż 3 miesiące** od udostępnienia przez LGD dokumentów potwierdzających dokonanie wyboru operacji. Zakończenie rozpatrzenie wniosku przez SW kończy się przesłaniem wnioskodawcy umowy o przyznaniu pomocy i wezwanie go do jej zawarcia albo informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn.

Ocena wniosków przez LGD przeprowadzana jest zgodnie z Procedurą wyboru i oceny operacji w ramach PS WPR realizowanych przez podmioty inne niż LGD oraz operacji własnych, Kryteriami wyboru operacji oraz obowiązującymi przepisami i Wytycznymi.

Zaliczka

1. Może być wypłacona w wysokości nieprzekraczającej **50% kwoty przyznanej pomocy**, pod warunkiem, że wnioskowano o nią we wniosku o przyznanie pomocy.
2. Jest wypłacana **jednorazowo lub w transzach**, w terminie i wysokości określonej w umowie o przyznanie pomocy.
3. Zaliczka przekazywana jest na rachunek bankowy wskazany w umowie o przyznanie pomocy.
4. Wypłata kolejnych transz zaliczki następuje po rozliczeniu transz wcześniejszych.
5. Rozliczenie zaliczki polega na pomniejszeniu kwoty przysługującej do wypłaty na podstawie wniosku o płatność.
6. Warunkiem wypłaty jest wniesienie **zabezpieczenia zaliczki**, obejmującego **całą kwotę zaliczki** w formie weksla niezupełnego (in blanco), składanego wraz z deklaracją wekslową. Jeżeli zaliczka wypłacana jest w transzach, **dodatkowe** zabezpieczenie ustanawiane jest **w kwocie** przekazywanej w ramach danej transzy.

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie o przyznaniu pomocy, w szczególności:
  - a) **zrealizował operację** zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru, wnioskiem o przyznanie pomocy oraz umową o przyznaniu pomocy,
  - b) złożył **wniosek o płatność** wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie wynikającym z umowy o przyznaniu pomocy,
  - c) **udokumentował zrealizowanie operacji**, w tym w przypadku płatności ryczałtowej - wykonał zakres rzeczowy operacji,
  - d) realizuje inwestycję lub operację zgodnie z **kryteriami**, za które zostały przyznane punkty, albo spełnił warunki lub zrealizował działania, z tytułu których przyznano punkty,
  - e) nie finansował realizowanych inwestycji, operacji lub kosztów kwalifikowalnych operacji z udziałem **innych środków publicznych**,
  - f) prowadził **oddzielny system rachunkowości** lub korzystał z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązanych do prowadzenia

- ksiąg rachunkowych – prowadził zestawienie faktur lub równoważnych dokumentów księgowych,
- g) zrealizował lub realizuje **zobowiązania** określone w umowie o przyznaniu pomocy.
2. Dodatkowo pomoc w zakresie podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej wypłaca się, jeżeli beneficjent:
- realizuje** uproszony **biznesplan**,
  - promuje** świadczone przez siebie usługi/produkty oraz **publikuje/aktualizuje** ich zakres i asortyment,
  - podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców, co potwierdza **zgłoszenie do CEIDG**,
  - dokonał **zgłoszenia do ubezpieczenia** emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, jeżeli osoba ta nie była objęta tym ubezpieczeniem lub ubezpieczeniem społecznym rolników.
3. Wnieście **zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań** określonych w umowie o przyznaniu pomocy w formie weksla niezupelnego (in blanco), składanego wraz z deklaracją wekslową (z zastrzeżeniem przepisów dot. zaliczki).

Wniosek o płatność

1. Wniosek składa się w terminach wynikających z umowy o przyznaniu pomocy.
2. Wniosek poddawany jest ocenie formalnej i merytorycznej.
3. SW rozpatruje wniosek w terminie **nie dłuższym niż 3 miesiące od daty jego złożenia**.
4. Wypłata przez ARiMR następuje niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność i otrzymaniu od SW zlecenia płatności.

Zobowiązania w okresie związania z celem

1. Umowa o przyznaniu pomocy zawiera postanowienia zobowiązujące beneficjenta do:
  - a) zapewnienia **trwałości operacji** (w przypadku **inwestycji** - czyli nabycia składników majątku, nadających się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok - **infrastrukturalnej** (budowa lub przebudowa) **lub produkcyjnej** (realizowanej w celu uzyskania zysku) przez:
    - **niezaprzestanie** działalności produkcyjnej,
    - **nieprzenoszenie prawa własności**, posiadania rzeczy nabytych w związku z realizacją operacji, niedokonywanie zmiany sposobu ich wykorzystania,
    - **niedokonywanie istotnych zmian** wpływających na charakter operacji chyba, że SW wyrazi na to zgodę,
  - b) umożliwienia przeprowadzenia **kontroli** związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
  - c) niezwłocznego **informowania** o planowanych albo zaistniałych **zdarzeniach** związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu pomocy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
  - d) przechowywania całości **dokumentacji** związanej z realizacją operacji,
  - e) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do **monitorowania i ewaluacji** PS WPR,
  - f) informowania i rozpowszechniania **informacji o pomocy** otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129,
  - g) utrzymania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty, kontynuowania operacji zgodnie z **kryteriami**, za które zostały przyznane punkty.

2. Dodatkowo w okresie związania z celem beneficjent zobowiązuje się do:
  - a) utrzymania zrealizowanej inwestycji co najmniej w okresie **2 lat od dnia wypłaty pomocy,**
  - b) prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc w okresie **2 lat od dnia wypłaty pomocy.**
3. Do okresu prowadzenia działalności, na którą została przyznana pomoc, **nie wlicza się okresów jej zawieszenia.** O zwieszeniu prowadzonej działalności beneficjent informuje SW (SW uzgadnia zmiany, aby realizacja operacji nastąpiła **nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pomocy**).
4. Beneficjent zobowiązuje się do osiągnięcia co najmniej **30% docelowego** zakładanego w biznesplanie **ilościowego lub wartościowego** poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie **pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy.**
5. Do terminu w zakresie docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług, **nie wlicza się okresów zawieszenia** prowadzonej działalności.
6. Beneficjent w okresie związania z celem zobowiązuje się do:
  - a) prowadzenia **ewidencji** odpowiednio świadczonych usług lub sprzedaży produktów rolnych,
  - b) bieżącego **informowania** o świadczonych usługach i ich zakresie lub asortymencie poprzez ogólnodostępne środki przekazu,
  - c) informowania SW o realizacji biznesplanu, w ramach operacji, na którą została udzielona pomoc **na 3 miesiące przed upływem ostatniego roku okresu związania z celem.**